

Blåfall bygger ut og drifter små vannkraftverk i samarbeid med lokale grunneiere i hele Norge. Grunneierne leier ut retten til å benytte vannet i elva til kraftproduksjon et antall år, mot at Blåfall betaler en årlig leie for dette. Grunneierne har ingen forpliktelser av noen art, og overtar kraftverket etter leieperioden.

Voldsetelva kraftverk bygget på rekordtid

FOTO: LOKALAVISA VERRAN-NAMDALSEID

Det tok kun ett år fra første spadetak til Voldsetelva kraftverk begynte å produsere strøm. Voldsetelva er kategorisert som et stort småkraftverk, og grunneierne har tatt en aktiv rolle i driftsfasen av kraftverket. Åsmund Ellingsen, Arnt Martin Woldseth og Arild Stavran er fornøyde med anlegget.

Se side 3

Ryddøla:
Første kraftverk i
Dovre kommune

Se side 2

Kulvelva:
I god fremdrift

Se side 3

Krafthjørnet:
– Bærekraftig
småkraft

Ola Elvestuen (V)

Se side 4

BLÅFALL

Blåfallnytt

NYHETSBREV FRA BLÅFALL

Blåfall AS

Vollsveien 6
Postboks 61, 1324 Lysaker
T: +47 67 10 72 24
F: +47 67 10 72 23
info@blaafall.no
www.blaafall.no

Arne Jakobsen

Daglig leder
T: +47 67 10 72 20
M: +47 92 08 90 32
arne@blaafall.no

Tove Marcussen
Markedsansvarlig
M: +47 91 88 16 30
tove@blaafall.no

Odd-Arvid Rønning
Seniorrådgiver
T: +47 67 10 72 25
M: +47 95 82 41 60
odd@blaafall.no

Åsmund Ellingsen
Utbyggings sjef
T: +47 67 10 72 27
M: +47 90 88 29 85
asmund@blaafall.no

Vegard Willassen
Økonomiansvarlig
T: +47 67 10 72 26
M: +47 47 24 56 59
vegard@blaafall.no

Ingrid Welde
Prosjekt ingeniør
T: +47 67 10 72 24
M: +47 94 35 68 57
iw@blaafall.no

André Aune Bjerke
Ingeniør
T: +47 67 10 72 24
M: +47 41 27 54 81
andre@blaafall.no

Kolbjørn Dønåsen
Rådgiver - vannkraft
T: +47 67 10 72 24
info@blaafall.no

Sveinung Rud
Prosjektleder
M: +47 92 26 64 09
sveinung@blaafall.no

LEDER: ARNE JAKOBSEN

Byggeklare kraftverk skal bygges ut

DET ER IKKE MYE som kan konkurrere med følelsen av å mestre noe en har gått inn i med sjelen, særlig hvis det er passe utfordrende i tillegg. Slik føler vi det når et nytt kraftverk står klart til produksjon, og denne følelsen har faktisk mange av grunneierne vi samarbeider med også.

For tiden er vi så heldige at vi har kunnet glede mang en grunneier med denne opplevelsen. Blåfall har høyt trykk på utbygging av kraftverk som har fått konsesjon – hos oss er det ingen som står i kø og venter på plass! Når vi har inngått en avtale med grunneiere med det formål å realisere et kraftverk og derigjennom sørge for inntekter til grunneierne, skal ikke alt stoppe opp bare fordi vi har vært for grådige og har manglet evnen til å planlegge utfra hva som er mulig.

Hos Blåfall vil grunneierne oppleve at kraftverket blir bygd ut når konsesjon foreligger. Utbyggingen blir som regel gjennomført under budsjett og godt innenfor tidsplanen. Dette er harde fakta, og fakta som grunneierne våre har all grunn til å glede seg over. Det er på dette området vi i Blåfall har fokus – nedbør og kraftmarkedet har vi ingen mulighet til å påvirke. Rammebetingelser jobber vi selvsagt med å påvirke, men det er ikke der vi legger ned energien vår.

Med vår portefølje av realiserbare prosjekt er det en glede å kaste seg over byggeklare prosjekt når de foreligger og gjøre det beste ut av det. På sikt vet vi at vi gjør det riktige!

Første kraftverk i Dovre kommune

I DESEMBER 2013 ble Blåfalls femte kraftverk, Ryddøla kraftverk, satt i drift. Dette var Dovre kommunes første kraftverk, og vil produsere nok strøm til å kunne forsyne 450 boliger i året.

Ryddøla ligger i Dovre kommune i Oppland. Elven renner ut i Gudbrandsdalslågen på østsiden sør for Dombås. Kraftverket ble bygget på kort tid, til tross for noen utfordringer underveis.

– Utbyggingsfasen var krevende, men sammen med de lokale entreprenørene løste vi utfordringene på kort tid og innenfor budsjett, sier utbyggings sjef i Blåfall, Åsmund Ellingsen. – Utfordringene var blant annet en ganske lang rørgate (2.200 meter) i kupert terreng med mye ur og sidehelning. I tillegg var grunnforholdene der dammen skulle bygges helt annerledes enn forventet, sier han.

Anlegget er bygd av lokale entreprenører, hvor Jora Bygg på Lesja sammen med Stian Brenden Maskinservice på Dovreskogen har gjort jobben på byggeplassen. Turbinen er laget i Norge, av Fadum Tekniske, så dette kan kalles et lokalt produkt. I tillegg vil Dovre kommune få skatteinntekter fra kraftverket i form av eiendoms- og inntektsskatt.

Ryddøla kraftverk er Blåfalls femte kraftverk på landsbasis. Bildet viser rådgiver Kolbjørn Dønåsen ved kraftverkets generator.

Fakta om Ryddøla kraftverk:

Fallhøyde: 248 meter
Effekt: 3,5 MW
Produksjon: 8,9 GWh
Status: I drift

Voldsetelva kraftverk: Et stort småkraftverk

TIL TROSS FOR FEM ÅR i saksbehandlingsmølla, kunne både grunneiere og Blåfall glede seg over at kraftverket ble satt i drift i begynnelsen av august 2013. Kraftverket vil produsere omtrent 16 GWh årlig, nok til å forsyne ca 800 husstander med strøm.

– Dette var en milepel for oss, da Voldsetelva var den første grunneieravtalen Blåfall signerte, sier Arne Jakobsen, daglig leder i Blåfall. Han og utbyggingssjef Ellingsen roser leverandørene og er godt fornøyd med hvordan utbyggingen er blitt løst.

Prosjektet var utfordrende anleggsteknisk, i krevende og stedvis utilgjengelig terreng. Selve rørinstalleringen bød på utfordringer, men resultatet er blitt et robust anlegg. Naturinngrepene har vært

minimale, da rørene er blitt lagt under en skogsvei som allerede var der. Det er også laget ventiler i dammene som sørger for et tilsig av vann i vassdraget av hensyn til fisken.

Grunneierne Nils Erik og Arnt Martin Woldseth liker bruttomodellen til Blåfall og er også godt fornøyd med samarbeidet.

– Vi innså at dette ble for stort til at vi kunne bygge ut selv. Blåfall har mye mer kunnskap og økonomisk ryggrad enn oss, så det var fornuftig å overlate utbyggingen til dem. Vi tar en aktiv rolle i driftsfasen av prosjektet og det passer oss bra, sier Arnt Martin Woldseth.

Kraftverket kan sies å være en videreføring av gamle tradisjoner, da det tidligere har vært to kverner og en oppgangssag i drift i elva.

Voldsetelva kraftverk har produsert strøm siden august 2013.

Fakta Voldsetelva kraftverk

Fallhøyde: 140 meter

Effekt: 5,5 MW, med to turbiner

Årsproduksjon: 16 GWh

Rørgate: 1840 meter, overføring på 480 m i tillegg

To turbiner med til sammen slukeevne på 5,0 m³/s

Budsjett: 63,8 millioner kroner

Kulu kraftverk: – I god fremdrift

ANLEGGSSARBEIDENE VED KULU kraftverk i Ål kommune er godt i gang. Aktiviteten har vært høy gjennom vinteren, og planen er at kraftverket skal stå ferdig sommeren 2014.

– Kulu kraftverk er et typisk småkrafts-prosjekt med en 1.200 meter lang rørgate med en diameter på 0,9 meter, og med total fallhøyde på 233 meter, forteller prosjektleder i Blåfall, Sveinung Rud. – Det spesielle med prosjektet er at vi har måttet krysse jernbanen og innløpstuneller til E-CO Energis anlegg ved Strandafjorden. Dette har krevd stor presisjon i utførelse av borings-

og sprengningsarbeider, noe som har gått veldig bra, sier han.

Lokalt næringsliv er godt representert i utbyggingen. Geilo Tomteservice er hovedentreprenør for arbeidene og har med seg Hallingbygg AS som underentreprenør. Hallingbygg vil utføre betong- og bygningsmessige arbeider ved inntak og kraftstasjon. I kraftstasjonen vil det bli installert et 2,8 MW Pelton aggregat.

Kraftverket vil ha en årlig produksjon på ca 6,8 GWh, nok til å forsyne mer enn 300 husstander med strøm.

Byggingen av Kulu kraftverk har hatt fin fremdrift i vinter.

Engasjert prosjektleder

NY MEDARBEIDER

BLÅFALL HAR styrket organisasjonen med prosjektleder Sveinung Rud. Han skal jobbe med prosjektledelse i forbindelse med bygging av nye småkraftverk, samt oppfølging av kraftverkene som er i drift.

– Jeg har jobbet i småkraftbransjen de senere årene og trives veldig godt med det. Jeg liker å kunne følge prosjektene fra start til slutt, og setter pris på variasjon i arbeidshverdagen, sier Sveinung.

Rud er opprinnelig maskiningeniør fra Oslo ingeniørhøgskole. I tillegg til å ha jobbet i småkraftbransjen, har han også erfaring fra vannkraftdivisjonen til Kværner (nå Rainpower) og fra smelteverksvirksomheten til Elkem.

Prosjektleder Sveinung Rud.

Ønsker du ikke å motta dette nyhetsbrevet? Send en e-post til info@blaafall.no

KRAFTHJØRNET

I denne spalten inviterer Blåfall aktører i kraftnæringen til å dele sine synspunkter om status og trender i bransjen. Her kan du lese stortingsrepresentant og leder av energi- og miljøkomiteen Ola Elvestuens innlegg.

Bærekraftig småkraft

Av Ola Elvestuen (V), leder av energi- og miljøkomiteen på Stortinget

VANNKRAFT ER DEN DESIDERT viktigste kilden til energiproduksjon i Norge i dag, og vil være det i fremtiden. Med de nasjonale begrensningene som er lagt på utbygging av nye magasinkraftverk, er småkraft den viktigste bidragsyteren for produksjon av ny fornybar energi basert på vann. Småkraft har et stort potensiale som kan videreutvikles innenfor forsvarlig miljøpolitikk. Men det er utfordringer som må løses for at dette skal bli virkelighet.

For det første ble ikke 160-170 småkraftverk bygd mellom 2004 og 2009 tildelt grønne sertifikater selv om mange mener de var lovet dette fra flere regjeringer. Venstre har sammen med Frp, KrF og Høyre fremmet forslag på Stortinget i forrige periode at disse burde inkluderes i ordningen, siden de fikk lovnad om det og tok investeringer på bakgrunn av denne lovnaden. Politikere må holde det de lover.

For det andre er det slik at muligheten for å få grønne sertifikater til fornybare

energiprojekt i Norge forsvinner ved utgangen av 2020, mens svenskene har en overgangsordning som trapper ned tildelingen over 15 år etter 2020. For mange kan det bli et kappløp å rekke fristen for sertifikatmarkedet i 2020. Venstre mener det sannsynligvis er behov for ordninger også etter 2020. Samtidig må vi bruke tiden frem til da på å videreutvikle også mindre modne fornybare energikilder, slik at vi også etter 2020 kan være i posisjon til å levere kraft og teknologi fra Norge, og ha en fornybarnæring helt i verdensklasse.

For det tredje er overføringsnettet fortsatt en stor flaskehals på veien mot ny småkraftproduksjon. Derfor er det viktig for Venstre å la Statnett realisere sine investeringsplaner, samtidig som det er et behov for en strukturering av nettstrukturen i Norge, med færre og mer robuste nettselskaper. Et bedre nett bør i hovedsak finansieres av forbrukerne. En for stor økonomisk byrde for de fornybare kraftselskapene vil skape en

konkurransulempe mot for eksempel svenske prosjekter, som vi er en del av et felles marked med.

For det fjerde står det 700-800 konsesjonssøknader for småkraft i kø hos NVE. Venstre mener regjeringen er på rett spor når det gjelder antall saksbehandlere, men ønsker å effektivisere prosessen ved å innføre fylkesvise utbyggingsplaner for småkraft, slik at sorteringen av kurante prosjekter kan gjøres før de søker konsesjon hos NVE.

Til slutt har vi problematikken ved at grunnrenteskatten i dag slår inn ved en installert effekt på 5 megawatt. Dette er uheldig, og gjør at man ikke tar ut potensialet i småkraftverkene ved at mange bygger kraftverk under 5 MW selv om inngrepene ikke hadde økt ved høyere installert effekt. Derfor mener Venstre at man bør innføre skattemodell som gir incentiver til å bygge kraftverkene optimalt etter effekt, og ikke etter skattetilpasning.

Blåfall har nå totalt 40 prosjekter i Norge. Fem kraftverk er ferdig utbygd ut og i drift. To prosjekter er i byggefase.

Blåfall landet rundt

Voldsetelva
17,5 GWh, ferdigstilt august 2013

Ryddøla
8,9 GWh, ferdigstilt i desember 2013

Kulu
6,8 GWh, ferdigstilles sommeren 2014

Grønlielva
11 GWh, byggestart våren 2014

Brattabøelvi
12,4 GWh, konsesjonsavklaring våren 2014

Krossdalselvi
19,8 GWh, konsesjonsavklaring våren 2014

Vassendelvi
6,8 GWh, konsesjonsavklaring våren 2014

Tveddal
17,1 GWh, konsesjonsavklaring våren 2014

Breisete
8,9 GWh, konsesjonsavklaring våren 2014

Tverrelva
9,4 GWh, sluttbefaring sommeren 2014

Deia
12 GWh, sluttbefaring sommeren 2014

Nøra
15 GWh, sluttbefaring sommeren 2014

Sabakkelva
9,1 GWh, sluttbefaring sommeren 2014

Sandelva
9,3 GWh, sluttbefaring sommeren 2014

Leneselva øvre
8 GWh, sluttbefaring 2014

Leneselva nedre
13,6 GWh, sluttbefaring 2014

Kinsedalselvi øvre
15 GWh, sluttbefaring blir sannsynligvis 2015

Kinsedalselvi nedre
14,3 GWh, sluttbefaring blir sannsynligvis 2015

Urdelva
10,7 GWh, konsesjon er innlevert høsten 2013

Les mer om våre prosjekter på www.blaafall.no